

УДК 7.071.1(477)»20»+008:316.7+37.013.3:7

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.36.28>

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ КУЛЬТУРНИХ ТРЕНДІВ НА СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ ТА МИСТЕЦЬКУ ОСВІТУ

Малежик Юлія Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва,
член Національної спілки художників України,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
Полтава, Україна,
e-mail: Yuliia.Malezhyk@nupr.edu.ua, orcid: 0000-0003-2829-3493

Анотація. Мета дослідження: виявити особливості впливу глобальних культурних трендів на творчість сучасних українських художників та визначити шляхи їх інтеграції у систему мистецької освіти з метою її оновлення та адаптації до сучасних світових викликів.

Методологічну основу дослідження становить поєднання міждисциплінарного та комплексного підходів, що дає змогу всебічно розглянути вплив глобальних культурних трендів на художні практики українських митців, а також на трансформацію мистецької освіти в умовах цифровізації та глобалізації. Дослідження спирається на теоретичні розробки в галузях культурології, мистецтвознавства, педагогіки мистецтва, соціології культури та медіакомунікацій. У рамках дослідження застосовано такі методи: аналітичний, синтетичний, культурологічний, що дало змогу комплексно розглянути означену проблематику та сформулювати обґрунтовані висновки.

Результати дослідження. Проаналізовано, як глобальні та культурні тренди, такі як цифровізація, вуличне мистецтво, інноваційні художні практики та інші мистецькі течії, відображаються у творчості українських художників та їх значення для мистецької освіти зокрема. Особливу увагу приділено адаптації міжнародних тенденцій до локального культурного контексту, збереженню національної ідентичності та формуванню унікального стилю українських митців в умовах глобалізації.

Наукова новизна. Статтю присвячено аналізу багатогранного впливу сучасних глобальних культурних трендів на образотворчість українських художників та їх значення для мистецької освіти у цілому. Розглядаються ключові тенденції, що формують світовий культурний ландшафт, такі як цифровізація мистецтва, розмиття меж між різними видами творчості, зростання популярності соціально-політичного мистецтва, вплив масової культури та нових медіа. Окрім того, стаття прогнозує потенційні напрями розвитку українського образотворчого мистецтва та мистецької освіти під впливом подальшої інтеграції у світовий культурний простір. Розглянуто можливості та виклики, що постають перед майбутніми поколіннями українських творців у контексті домінування глобальних трендів, а також шляхи для стимулювання інновацій та самобутнього мистецького вираження. Дослідження дає змогу зрозуміти, як сучасні художники в Україні реагують на глобальні культурні зміни та в яких формах вони

інтерпретують їх через призму національної ідентичності та актуальних соціально-політичних процесів.

Практична значущість полягає у можливості використання його результатів для оновлення змісту мистецької освіти в Україні відповідно до глобальних культурних трендів, удосконалення професійної підготовки художників, сприяння їхній інтеграції у світовий мистецький простір, а також для формування ефективних підходів у культурній політиці та педагогічній практиці мистецьких закладів.

Ключові слова: глобальні тенденції, сучасне мистецтво, українські художники, культурні тренди, цифрове мистецтво, традиційне мистецтво, інновації в мистецтві, мистецька освіта.

ВСТУП

В умовах глобалізації українське образотворче мистецтво зазнає значного впливу з боку світових культурних трендів. Процеси глобалізації, інтернаціоналізації культурних обмінів, розвиток новітніх технологій, а також зміни в соціальному та політичному контекстах формують нові умови для творчості українських художників та розвитку мистецької освіти у цілому. Виникає наукова проблема, яка полягає у вивченні того, як глобальні культурні тренди впливають на еволюцію сучасного українського мистецтва, його стилістичні особливості, тематику, мистецьку освіту, а також соціальну роль.

Незважаючи на очевидну відкритість українських художників до світових тенденцій, важливо з'ясувати, якою мірою глобальні впливи адаптуються до національних традицій та специфіки культурної ідентичності. Зокрема, постає питання, як сучасні українські митці інтегрують світові технології та новітні форми мистецтва, такі як цифрове мистецтво, медіаарт і стрітарт, у контекст українських традицій та соціальних реалій. Також актуальною є проблема взаємодії між індивідуальною творчістю художників та масовими глобальними культурними процесами, які визначають і форму, і зміст мистецьких проявів. Важливо дослідити, як митці балансують між збереженням національної ідентичності та прагненням до інтеграції у глобальний артпростір. Ця наукова проблема вимагає аналізу впливу глобалізації не лише на стильову еволюцію, а й на соціокультурну роль сучасного мистецтва в Україні, на відображення соціальних та політичних процесів у творчості митців, а також на розвиток нових форм взаємодії між художниками і глядачами в умовах цифрових технологій та віртуальних просторів, що, безумовно, впливає на формування сучасної мистецької освіти.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вивчення впливу глобальних культурних трендів на сучасних українських

художників та мистецьку освіту є актуальною темою для численних досліджень у рамках культурології, мистецтвознавства, мистецької педагогіки, соціології культури та медіаарт-критики. Останні публікації з цієї теми мають різні підходи, що охоплюють різні аспекти впливу глобалізації на українське мистецтво. Одним із найбільш значимих аспектів є розвиток цифрового мистецтва та медіаарту. Розглянемо основні напрями та ключові публікації. Наприклад, у дослідженнях, присвячених аналізу технологічних інновацій у творчості сучасних художників, акцентується на тому, як українські митці адаптуються до нових медіа, таких як відеоарт, інтерактивні інсталяції, віртуальна реальність та штучний інтелект. У роботах вітчизняних науковців та арткритиків: В. Головей [5], К. Дорошенко, А. Ложкіної [11], К. Стукалової зазначається, що ці технології дають змогу не лише розширити межі творчого виразу, а й змінюють взаємодію з аудиторією, переходячи від статичних форм мистецтва до динамічних та інтерактивних.

Дослідження у галузі культурології також висвітлюють проблему збереження національної ідентичності мистецтва в умовах глобалізації. У публікаціях О. Бойко [3], А. Дяченко [8], М. Левадної [10] розглянуто, як українські митці інтегрують традиційні образи, мотиви та техніки (вишивка, народна графіка, декоративне мистецтво тощо) у сучасні форми, зокрема в інсталяції, скульптуру та навіть цифрові медіа. Дослідники наголошують на важливості цього процесу для збереження культурної спадщини в умовах глобалізації.

Вуличне мистецтво стало однією з найбільш помітних форм, що набуло поширення в Україні в останні роки. У низці публікацій О. Власюк, А. Дячук [9], О. Бойко [2], О. Шило, О. Івашко [15] проаналізовано вплив глобальних тенденцій стрітарту на українських художників. В Україні вуличне мистецтво активно розвивається, поєднуючи світовий

досвід із локальними соціальними і політичними контекстами, що дає змогу митцям висловлювати протест, рефлексії на тему національної ідентичності та соціальних процесів.

У багатьох публікаціях виокремлюється зв'язок між мистецтвом та соціальними і політичними процесами в Україні. У дослідженні А. Тормахової проведено аналіз, як сучасні українські митці реагують на політичні події, як мистецтво виступає виразником тих культурно-політичних процесів, які відбуваються у суспільстві [14]. Воно формує певний світогляд, виступає засобом боротьби, носієм певної ідеології. Митці використовують глобальні тренди (наприклад, концептуальне мистецтво, медіаарт, інсталяції) для висловлення протесту, критики соціальної ситуації та підняття важливих тем національної ідентичності.

І. Бурнашова [4], Т. Дюкарев [7], О. Панфілова, О. Каленюка [12] зосереджені на впливі участі українських митців у міжнародних артфорумах та виставках, на розвитку локальних тенденцій. Вони підкреслюють важливість таких культурних ініціатив, як участь у Венеціанській бієнале або артярмарках, для формування міжнародного іміджу українського мистецтва. Глобальні артпроекти стають платформою для взаємодії українських митців зі світовим артсередовищем, що, своєю чергою, відкриває нові можливості для творчості та розвитку мистецьких практик.

У низці публікацій окреслено роль сучасного мистецтва як ефективного засобу міжкультурного діалогу у процесі професійної підготовки студентів художніх спеціальностей [16; 17]. Обґрунтовано необхідність упровадження міжкультурного компонента у навчальні програми мистецьких закладів вищої освіти. Представлено освітні підходи та практики, які сприяють розвитку міжкультурної компетентності у студентів-художників.

Отже, останні дослідження показують, що сучасне українське мистецтво та мистецька освіта знаходяться на перехресті локальних і глобальних культурних впливів. Глобалізація створює нові можливості для розвитку українських художників, але водночас постає виклик збереження культурної ідентичності та традицій.

МЕТА

Метою статті є аналіз впливу глобальних культурних трендів на сучасних художників та мистецьку освіту, виявлення основних змін у творчих практиках, стилістичних тенденціях і тематичних акцентах українського мистецтва в умовах глобалізації. У статті проаналізовано,

як світові культурні впливи адаптуються до українського контексту, зберігаючи при цьому національні особливості та ідентичність у мистецькій освіті.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Сучасне образотворче мистецтво в Україні не існує в ізоляції від глобальних культурних процесів, які активно формують художній ландшафт не лише в Україні, а й у всьому світі. Глобалізація, розвиток цифрових технологій, інтеграція в міжнародні культурні мережі – усе це впливає на стиль, методи та тематику творчості українських художників. Водночас сучасна мистецька освіта, яка орієнтується на міжнародні стандарти та інноваційні підходи, формує нове покоління художників, здатних працювати як на локальному, так і на глобальному рівні.

Глобалізація як основний процес, що охоплює економіку, політику та культуру, суттєво змінює художнє середовище України. Проблематика культури в контексті глобалізаційних процесів у різні роки привертала увагу таких дослідників, як О. Шпенглер, Е. Кастельс, О. Тоффлер, І. Валерстайн. Значну увагу цьому питанню приділяють і українські науковці різних напрямів, серед яких – В. Андрущенко, В. Білецький, О. Білорус, М. Култаєва, В. Лях, І. Степаненко, М. Шепелев та ін. Мистецькі тенденції, які виникають у західних країнах, усе частіше стають доступними та зрозумілими українським художникам завдяки Інтернету, міжнародним виставкам та культурним обмінам. Українські митці активно долучаються до глобальних культурних рухів, таких як концептуалізм, абстракція, постмодернізм, що дає їм можливість виходити на міжнародну сцену.

Водночас глобалізація дає змогу українським художникам не лише черпати натхнення зі світових трендів, а й вносити свій культурний внесок у глобальний дискурс. Зокрема, усе більше робіт українських митців, які розкривають соціально-політичні та історичні теми, привертають увагу міжнародних артінститутів і колекціонерів. Тема війни, глибока рефлексія над ідентичністю, національними та культурними аспектами стали важливими складниками сучасного українського мистецтва, що демонструє його взаємодію з глобальними процесами. Також важливим глобальним напрямом є розмиття меж між різними видами мистецтва. Сьогодні все частіше зустрічаються мультимедійні проекти, що поєднують живопис, музику, театр, кіно та нові медіа. Українські митці також активно інтегрують різні художні дисципліни, створюючи

синкретичні твори, що відображають складність та багатогранність сучасного світу. Це проявляється у перформансах, інсталяціях, відеоартах та інших формах, які кидають виклик традиційним уявленням про мистецькі жанри.

Не можна оминати вплив глобалізації на тему національної ідентичності в українському мистецтві. Сучасні українські митці хоча й активно взаємодіють із міжнародними тенденціями, проте шукають шляхи вираження своєї національної специфіки. Це може проявлятися у використанні традиційних технік, таких як вишивка або гончарство, у поєднанні із сучасними мистецькими практиками. Багато художників прагнуть знайти нову інтерпретацію української історії, культури та традицій, що дає їм змогу зберігати і підсилювати національну ідентичність в умовах глобалізованого світу [16].

Ще одним глобальним трендом є синтез традиційних та інноваційних форм мистецтва. Українські митці використовують різні медіа та матеріали, експериментують із колажами, фотографією, відеоартом та іншими напрямками, зберігаючи при цьому глибокий зв'язок із національними традиціями. Це дає змогу створювати гібридні форми мистецтва, які інтегрують світові тенденції, підкреслюючи при цьому українську культуру. Для майбутніх поколінь українських митців розуміння глобальних культурних трендів буде критично важливим для професійного розвитку та успішної самореалізації. Вони повинні бути відкритими до нових ідей та технологій, уміти критично осмислювати світові тенденції та адаптувати їх до власного культурного контексту. Важливо також підтримувати та розвивати національні мистецькі школи, сприяти міжкультурному діалогу та створювати умови для експорту українського мистецтва на світову арену.

Одним із найважливіших глобальних трендів є цифровізація. Завдяки Інтернету, соціальним мережам і цифровим платформам українські митці мають можливість виходити на міжнародну арену безпосередньо, без посередників. Вони можуть публікувати свої роботи в глобальних онлайн-галереях, співпрацювати з іншими художниками та навіть експериментувати з новими технологіями, такими як віртуальна реальність, цифрові інсталяції, інтерактивні твори мистецтва. Цифрове мистецтво та медіаарт стали важливим напрямом у сучасному українському мистецтві. Митці створюють твори, що взаємодіють із глядачем, залучаючи його до процесу, або використовують новітні технології

для досягнення певних естетичних цілей [13]. Ці роботи нерідко стають частинами міжнародних виставок і проєктів, створюючи таким чином новий культурний контекст для українського мистецтва.

Іншим важливим трендом, який вплинув на українських митців, є вуличне мистецтво. Від графіті до муралів цей жанр набуває популярності в Україні, особливо в таких містах, як Київ, Львів, Одеса та Харків. Вуличні художники, чиї роботи часто мають соціальний або політичний підтекст, зуміли залучити широку аудиторію і стали частиною культурного ландшафту сучасних міст. Вони адаптують глобальні стилі, такі як стритарт, до місцевих особливостей і часто коментують соціальні та політичні процеси в Україні.

Отже, вплив глобальних культурних трендів на сучасне українське мистецтво є багатограним і складним процесом. Від цифрових технологій до вуличного мистецтва, від пошуку національної ідентичності до участі в міжнародних артсценах – усі ці аспекти формують нове обличчя українського мистецтва. Однак попри всі ці впливи художники залишаються вірними своїм кореням, і саме ця взаємодія традиційного та сучасного робить українське мистецтво унікальним та важливим на світовій артсцені. Важливим аспектом є участь українських митців у міжнародних артфорумах, виставках та фестивалях. Це дає їм змогу не лише представити свої роботи на світовій арені, а й взаємодіяти з іншими художниками, отримувати нові ідеї та технології, що сприяє розвитку локального мистецтва. Взаємодія з глобальними художніми спільнотами дає митцям можливість не лише здобувати нові ідеї та технології, а й розширювати свою аудиторію, представляючи українське мистецтво на світовій арені. Міжнародні культурні ініціативи допомагають зміцнювати культурні зв'язки між Україною та іншими країнами, а також створюють платформу для культурного обміну [1; 4].

Попри широкий спектр можливостей, які надають глобальні культурні тренди, художники часто стикаються з проблемою адаптації світових течій до українського контексту. Існують питання, пов'язані з економічними умовами, доступом до нових технологій, а також соціальною та політичною ситуацією, які можуть обмежувати впровадження нових форм мистецтва. Однак українські митці все ж знаходять шляхи для ефективного використання глобальних тенденцій у своїй творчості, зберігаючи унікальність та культурну спадщину.

Мистецька освіта в Україні не залишається осторонь цих змін. Сучасні художні виші активно впроваджують нові підходи до навчання, зокрема включення в програму сучасних напрямів мистецтва, таких як цифрове мистецтво, відеоарт, арттехнології. Тренди в освіті також відображають інтернаціоналізацію академічного процесу, що дає змогу студентам не лише навчатися в Україні, а й брати участь у міжнародних освітніх програмах, майстер-класах та виставках. Мистецькі заклади активно співпрацюють із міжнародними партнерами, що дає змогу українським студентам і викладачам знайомитися з найновішими тенденціями у світовому мистецтві та обмінюватися досвідом із колегами з інших країн. Це формує у студентів відкритість до інновацій та різноманітність художніх підходів, що сприяє розвитку критичного мислення, творчої сміливості та здатності до інтерпретації культурних феноменів.

Незважаючи на світові тенденції мистецької освіти, розвиток мистецької освіти в Україні стикається з низкою викликів. Одним із головних є брак фінансових ресурсів для розвитку мистецької освіти. Окрім того, традиційний підхід до мистецької освіти в Україні тривалий час був орієнтований на оволодіння техніками й навичками, а не на творчість та інновації. Такий підхід не відповідає потребам сучасного світу, який вимагає від митців уміння мислити творчо та інноваційно [6; 24]. У роботі австралійського дослідника Р. Тюдора (2008) зазначено, що новітні стратегії навчання слід розробляти так, щоб вони стимулювали творчі запитання та заохочували до креативної діяльності, сприяючи тому, щоб студенти відчували себе творчими і діяли відповідно у певній сфері. Це, своєю чергою, формує основу професійного досвіду та внутрішньо вмотивованої творчості [17].

Глобальні культурні тренди суттєво впливають на сучасних українських митців, формуючи нові напрями в образотворчому мистецтві та мистецькій освіті. Українські художники активно долучаються до світового мистецького процесу, адаптуючи глобальні тенденції до своїх національних реалій. Цифрові технології та нові медіа відкривають перед митцями безмежні можливості для творчого вираження, що, своєю чергою, змінює парадигму мистецької освіти в Україні. Глобалізація та технологічний прогрес стають каталізаторами змін, що формують новий етап в історії українського мистецтва та культури.

Отже, вплив глобальних культурних трендів на сучасних та майбутніх українських

митців є складним і багатограним процесом. Він відкриває нові горизонти для творчості, освіти, сприяє обміну ідеями та розширює аудиторію. Водночас він вимагає від українських митців усвідомлення власної культурної ідентичності, здатності до критичного мислення та наполегливої праці для збереження та розвитку унікального голосу українського мистецтва у глобальному культурному ландшафті. Майбутнє українського мистецтва залежить від того, наскільки успішно ми зможемо інтегрувати світові тенденції, зберігаючи при цьому свої неповторність та автентичність.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження засвідчило, що сучасне мистецтво перебуває під потужним впливом глобальних культурних трендів, серед яких визначальну роль відіграють цифровізація, розвиток нових медіа, медіаарт і стрітарт. Ці явища суттєво трансформують форми художнього висловлювання, розширюють межі традиційного мистецтва та створюють нові моделі взаємодії між художником і аудиторією.

Аналіз показав, що українські митці активно адаптують зазначені глобальні тенденції, органічно поєднуючи інтернаціональні художні стратегії з національними традиціями, ментальними кодами та культурною спадщиною. Це сприяє формуванню унікального мистецького дискурсу, у якому відображено як локальні ідентичності, так і глобальні проблеми.

Визначено також, що українські митці дедалі активніше інтегруються в міжнародні артпростори шляхом участі у виставках, фестивалях, резиденціях та інших формах культурного обміну. Це не лише сприяє глобальному визнанню українського мистецтва, а й дає змогу актуалізувати український культурний контекст у міжнародному мистецькому дискурсі.

У процесі дослідження виявлено ключові виклики глобалізації для українських художників, серед яких – конкуренція на глобальному ринку, необхідність цифрової компетентності, обмежений доступ до ресурсів. Водночас глобалізація відкриває нові можливості, зокрема доступ до новітніх технологій, освітніх програм, транснаціональних платформ для професійного розвитку.

Особливої уваги заслуговує взаємозв'язок між традиційними формами українського мистецтва й сучасними художніми практиками. Простежується тенденція до переосмислення та ревіталізації народного мистецтва, декоративних технік, іконопису

шляхом їх інтеграції у цифрові, медійні та інсталяційні формати.

Окремо варто підкреслити, що цифрові технології стають важливим чинником трансформації не лише мистецької практики, а й художньої освіти. Такі форми, як відеоарт, віртуальна реальність, 3D-графіка, інтерактивні інсталяції, сприяють появі нових засобів візуального висловлювання та змінюють традиційні уявлення про художню творчість як таку.

Загалом результати дослідження демонструють, що українське сучасне мистецтво та мистецька освіта попри складні зовнішні обставини активно розвиваються в контексті глобальних культурних процесів, зберігаючи водночас національну самобутність і демонструючи високий потенціал до інтеграції у світовий мистецький простір.

ЛІТЕРАТУРА

[1] Артринок в Україні: як і де продається українське мистецтво. *Щербенко Арт Центр*. URL: <http://shcherbenkoartcentre.com/uk/publication-ukr/art-rinok-v-ukraini-yak-ide-prodayetsya-ukrainske-mistectvo> (дата звернення: 19.03.2025).

[2] Бітаєва Г. Мистецтво муралу як динамічне художнє явище сучасного українського соціуму. *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2022. № 18(1). С. 79–86.

[3] Бойко О.П. Трансформація культури в умовах глобалізації. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія «Філософія»*. 2012. Вип. 39. С. 25–34.

[4] Бурнашов І.Ю. Артринок та світові горизонти сучасного образотворчого мистецтва України. Київ : Інформаційний центр з питань науки та мистецтва Міністерства культури України, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого, ДЗК, 2018. Вип. 5/5. URL: https://nlu.org.ua/storage/files/Infocentr/Tematch_oglyadi/2018/Art-rinok,%20aukc%D1%96oni%202018.pdf (дата звернення: 18.03.2025).

[5] Головей В., Лойд-Маєр О. Медіамистецтво як феномен сучасної медіакультури. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2022. № 40. С. 192–197.

[6] Денисюк Ж.З. Мистецька освіта в умовах глобалізації та культурних трансформацій сучасності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2023. № 1. С. 23–28.

[7] Дюкарев Т. Вплив глобалізаційних процесів на український артринок у першій чверті XXI століття. *Українські історичні студії*. 2025. № 17/59. С. 203–211. <https://doi.org/10.24919/3083-6158.17/59.22>.

[8] Дяченко А. Естетичні складники українського національного стилю формотворення та декорування. *Українська академія мистецтва*. 2023. № 34. С. 85–91.

[9] Дячук А., Власюк О. Мурал як витвір мистецтва у контексті масової культури XXI століття. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи*

розвитку (напрямок «Мистецтвознавство»). 2023. № 44. С. 220–225.

[10] Левадна М.М. Феномен національної ідентичності в сучасній українській образотворчості. *Modern challenges: trends, problems and prospects development* : матеріали 18-ї міжнар. наук.-практ. конф., м. Копенгаген, Данія, 7–10 травня 2024 р. Copenhagen : International Science Group, 2024. С. 33.

[11] Ложкіна А. Мистецтво України / пер. з англ. Н. Плахота. Київ : ArHuss, 2024. 340 с.

[12] Панфілова О.Г., Каленюк О.М. Просування сучасного українського мистецтва в умовах артринку. *Українська академія мистецтва*. 2022. № 32.

[13] Сімончук О. Як сучасні технології змінюють мистецтво. *Your Art*. URL: <https://supportyourart.com/stories/art-technology/> (дата звернення: 13.05.2025).

[14] Тормахова А. До проблеми взаємодії мистецтва та політики в контексті сучасної культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 2. С. 64–68.

[15] Шило О.В., Івашко О.Д. Монументальне мистецтво і стрітарт у сучасному міському просторі. *Науковий вісник будівництва*. 2016. Т. 84. № 2. С. 74–78.

[16] Malezhyk Y., Churikova O. Contemporary art as a tool for dialogue between different cultures in the training of art students. *Synergy of Science, Technology, and Innovation : Proceedings of the International Scientific Conference Amsterdam, Netherlands, May 6, 2025*. Amsterdam : Bookmundo, 2025. Р. 70–73.

[17] Tudor R. The Pedagogy of Creativity : Understanding higher order capability development in design and arts education. *Proceedings of the 4th International Barcelona Conference on Higher Education*. 2008. Vol. 4. Higher education, arts and creativity. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/41782455.pdf> (дата звернення: 17.05.2025).

REFERENCES

[1] Art-rynok v Ukraini: yak i de prodaietsia ukrainske mystetstvo [Art market in Ukraine: How and where Ukrainian art is sold]. *Shcherbenko Art Tsentri – Shcherbenko Art Centre* : veb-sait. Retrieved from <http://shcherbenkoartcentre.com/uk/publication-ukr/art-rinok-v-ukraini-yak-ide-prodayetsya-ukrainske-mistectvo> [in Ukrainian].

[2] Bitaieva, H. (2022). Mystetstvo muralu yak dynamichne khudozhnie yavyshe sучasnoho ukrainskoho sotsiumu [The art of mural as a dynamic artistic phenomenon of contemporary Ukrainian society]. *Naukovy zhurnal Khudozhnia kultura. Aktualni problem – Scientific Journal Artistic Culture. Current Issues*, 18 (1), 79–86 [in Ukrainian].

[3] Boiko, O.P. (2012). Transformatsiia kultury v umovakh hlobalizatsii [Transformation of culture under globalization]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody. Seriya: Filosofiia – Visnyk of H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University. Philosophy Series*, 39, 25–34 [in Ukrainian].

[4] Burnashov, I.Iu. (2018). Art-rynok ta svitovi horyzonty suchasnoho obrazotvorchoho mystetstva Ukrainy [Art market and global horizons of contemporary

visual art in Ukraine]. Kyiv : Informatsiyni tseŋtr z pytan nauky ta mystetstva Ministerstva kultury Ukrainy, Natsionalna biblioteka Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho – Information Center for Science and Art, Ministry of Culture of Ukraine, National Library of Ukraine named after Yaroslav the Wise, DZK. Vyp. 5/5. Retrieved from https://nlu.org.ua/storage/files/Infocentr/Tematch_ogliadi/2018/Art-rinok,%20aukc%D1%96oni%202018.pdf [in Ukrainian].

[5] Holovei, V., & Loyd-Mayer, O. (2022). Media-mystetstvo yak fenomen suchasnoi mediakultury [Media art as a phenomenon of modern media culture]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku – Ukrainian Culture: Past, Present, Ways of Development*, 40, 192–197 [in Ukrainian].

[6] Denysiuk, Zh.Z. (2023). Mystetska osvita v umovakh hlobalizatsii ta kulturnykh transformatsii suchasnosti [Art education in the conditions of globalization and cultural transformations of modern Times]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald*, 1, 23–28 [in Ukrainian].

[7] Diukariiev, T. (2025). Vplyv hlobalizatsiinykh protsesiv na ukrainskyi art-rynok u pershii chverti XXI stolittia [The impact of globalization on the Ukrainian art market in the first quarter of the 21st century]. *Ukrainski istorychni studii – Ukrainian Historical Studies*, 17(59), 203–211. <https://doi.org/10.24919/3083-6158.17/59.22> [in Ukrainian].

[8] Diachenko, A. (2023). Estetychni skladnyky Ukrainskoho natsionalnogo styliu formotvorennia ta dekoruvannia [Aesthetic components of the Ukrainian national style of form creation and decoration]. *Ukrainska akademiia mystetstva : zbirnyk naukovykh prats – Scientific Collection «Ukrainian Academy of Arts»*, 34, 85–91 [in Ukrainian].

[9] Diachuk, A., & Vlasiuk, O. (2023). Mural yak vytvir mystetstva u konteksti masovoi kultury KhKhI stolittia [Mural as a work of art in the context of 21st-century mass culture]. *Ukrainska kultura : mynule, suchasne, shliakhy rozvytku (napriam mystetstvoznavstvo) – Ukrainian Culture: Past, Present, Ways of Development (Art Studies)*, 44, 220–225 [in Ukrainian].

[10] Levadna, M.M. (2024). Fenomen natsionalnoi identychnosti v suchasni ukrainskii obrazotvorchosti [The phenomenon of national identity in contemporary Ukrainian visual art]. Modern challenges: trends,

problems and prospects development : materialy 18-yi mizhnar. nauk.-prakt. konf. – In *The 18th International Scientific and Practical Conference «Modern challenges: trends, problems and prospects development»*, Kopenhagen, Daniia. Copenhagen : International Science Group. (p. 33) [in Ukrainian].

[11] Lozhkina, A. (2024). *Mystetstvo Ukrainy [Art of Ukraine]* / (N. Plakhota, Trans). Kyiv : ArtHuss [in Ukrainian].

[12] Panfilova, O.H., & Kaleniuk, O.M. (2022). Prosuвання suchasnoho ukrainskoho mystetstva v umovakh art-rynku [Promoting contemporary Ukrainian art in the conditions of the art market]. *Ukrainska akademiia mystetstva : zbirnyk naukovykh prats – Scientific Collection «Ukrainian Academy of Arts»*, (32). [in Ukrainian].

[13] Simonchuk, O. Yak suchasni tekhnolohii zminiuiut mystetstvo [How modern technologies change art]. *Your Art : Support Your Art*. Veb-sait. Retrieved from <https://supportyourart.com/stories/art-technology/> [in Ukrainian].

[14] Tormakhova, A. (2022). Do problemy vzaiemodii mystetstva ta polityky v konteksti suchasnoi kultury [On the interaction between art and politics in the context of modern culture]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – Herald of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts*, 2, 64–68 [in Ukrainian].

[15] Shylo, O.V., & Ivashko, O.D. (2016). Monumentalne mystetstvo i strit-art v suchasnomu miskomu prostori [Monumental art and street art in the modern urban space]. *Naukovyi visnyk budivnytstva – Scientific Bulletin of Construction*, 84(2), 74–78 [in Ukrainian].

[16] Malezhyk, Y., & Churikova, O. (2025). Contemporary art as a tool for dialogue between different cultures in the training of art students. *Synergy of Science, Technology, and Innovation : Proceedings of the International Scientific Conference Amsterdam, Netherlands, May 6, Amsterdam : Bookmundo*, (pp. 70–73) [in English].

[17] Tudor, R. (2008). The Pedagogy of Creativity : Understanding higher order capability development in design and arts education. *Proceedings of the 4th International Barcelona Conference on Higher Education. 2008. Vol. 4. Higher education, arts and creativity*. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/41782455.pdf> [in English].

ABSTRACT

Malezhyk Yu. The impact of global cultural trends on contemporary Ukrainian artists and art education

The purpose of the study is to identify the peculiarities of the influence of global cultural trends on the work of contemporary Ukrainian artists and to identify ways to integrate them into the art education system in order to update and adapt it to modern global challenges.

The methodological basis of the study is a combination of interdisciplinary and integrated approaches, which allows for a comprehensive consideration of the impact of global cultural trends on the artistic practices of Ukrainian artists, as well

as on the transformation of art education in the context of digitalization and globalization. The research is based on theoretical developments in the fields of cultural studies, art history, art pedagogy, sociology of culture, and media communications. The following methods were used in the study: analytical, synthetic, and cultural studies, which made it possible to comprehensively consider the issues and formulate reasonable conclusions.

Results. The article analyzes how global and cultural trends, such as digitalization, street art, innovative artistic practices, and other artistic movements, are reflected in the work of Ukrainian artists and their importance for art education, in particular. Particular attention is paid to the adaptation of international trends to the local cultural context, the preservation of national identity and the formation of a unique style of Ukrainian artists in the context of globalization.

Scientific novelty. The article analyzes the multifaceted impact of contemporary global cultural trends on the artistic works of Ukrainian artists and their importance for art education in general. The key trends that shape the global cultural landscape, such as the digitalization of art, the blurring of boundaries between different types of creativity, the growing popularity of socio-political art, the influence of mass culture and new media, are considered. In addition, the article predicts potential directions for the development of Ukrainian fine arts and art education, influenced by further integration into the global cultural space. The opportunities and challenges facing future generations of Ukrainian artists in the context of the dominance of global trends are discussed, as well as ways to stimulate innovation and original artistic expression. The study allows us to understand how contemporary artists in Ukraine respond to global cultural changes and in what forms they interpret them through the prism of national identity and current socio-political processes.

Its practical significance lies in the possibility of using its results to update the content of art education in Ukraine in line with global cultural trends, improve the professional training of artists, facilitate their integration into the global artistic space, and formulate effective approaches to cultural policy and pedagogical practice in art institutions.

Keywords: global trends, contemporary art, Ukrainian artists, cultural trends, digital art, traditional art, innovations in art, art education.

AUTHOR'S NOTE:

Malezhyk Yuliia, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Fine Arts, National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine, e-mail: Yuliia.Malezhyk@nupp.edu.ua, orcid: 0000-0003-2829-3493.

Стаття подана до редакції 19.05.2025 р.